

Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem KOMPLEX TANÁRI VIZSGA

60 kredités zeneművész-tanárképzés
2019-2020-as tanév

A komplex tanári vizsga „a hallgató mesterképzésben megszerzett **legfontosabb elméleti ismereteinek áttekintő értékelése.**” (Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 60.§ 1. bekezdés) Az képzésről az Egyetem által közzétett leírás szerint a komplex tanári vizsga „keretében hallgatóink azt bizonyítják, hogy **tanulmányaik során megszerzett szakmai tudásukat** az elméleti felkészítés, valamint az iskolai gyakorlatok keretében megszerzett tapasztalat eredményeképpen **képesek magas színvonalon integrálni és közvetíteni**”. A vizsgán a hallgató feladata meghatározott módon kiválasztott zenemű elemzése és bemutatása zenetudományi, zeneelméleti és pedagógiai szempontok alapján, „különösen hangsúlyozva a kiválasztott zenemű tipikus és egyedi stiláris jellemzőit valamint a mű előadási gyakorlatára vonatkozó tudnivalókat, továbbá a pedagógia közvetítés kultúráját illető kérdéseket”.

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat különbséget tesz a komplex szóbeli vizsga (59.§) és a komplex tanári vizsga (60.§) között. Utóbbi a Szabályzat 57.§ 3-4. pontjában foglaltak szerint a tanárképzés záróvizsgájának része, és **a tanári ismeretek és képességek átfogó értékelését célozza meg.**

A komplex tanári vizsga leírása

1. A komplex tanári vizsga **online videokonferencia keretében megvalósuló tételes vizsga**, melynek során a jelölt az előre megadott kérdések, feladatok közül húzással kijelölt tételeket fejt ki. Az egyes szakirányok tételeit a melléklet tartalmazza.
2. A komplex tanári vizsga **tizenöt perces önálló, összefüggő** szóbeli előadás.
3. **A komplex tanári vizsga során a hallgató a mellékletben felsorolt – a vizsgabizottság (a tanszék) által kijelölt, az alap- és középfokú didaktikus repertoárt képviselő – darabok vagy gyűjtemények, illetve didaktikai témakörök közül mutat be egyet húzás alapján. A művészi és didaktikai szempontú elemzés** során a hallgató feladata a darab(ok), illetve témakörök oktatásával és előadásával kapcsolatos problémák megfogalmazása, e problémák megoldására érdekében alkalmazott, illetve alkalmazandó didaktikai eljárások, módszerek, megoldások bemutatása, az iskolai gyakorlat során szerzett tapasztalatok ismertetése, a kapcsolódó reflexiók, illetve a tanítási-tanulási folyamat értékelése, hangsúlyozva saját tanári koncepcióját tükröző elképzeléseit és a zenetanári tevékenységet jellemző sajátosságokat.
4. Az így megformált komplex felelet lehetőséget kínál a hallgatónak arra, hogy az adott témakör(ök) mentén önállóan kifejtse nézeteit, bizonyosságát adja annak, hogy képzése során **megfelelő tanári kompetenciákra tett szert**, illetve **saját pedagógiai nézetrendszere koherens, fogalmilag megalapozott**, benne a személyesen megélt és a gyakorlati tanítás során szerzett tapasztalatok, valamint a képzés során szerzett pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek **jól mozgósítható, organikus rendszert alkotnak.**

Az itt következő mellékletben olvashatják az egyes tanszakok által kiadott tételsorokat.

MELLÉKLETEK

Cimbalom komplex tanári vizsga tételsor

Alapfok:

1. Gerencsér Ferenc - Szeverényi Ilona: Cimbalomiskola
2. Brada: 30 nyolcütemes gyakorlat
3. Papp Lajos: 9 bagatell

Középfok:

4. Allaga Géza: Koncertetűdök
5. J.S.Bach: Hegedű szólószonáták (tétel)
6. Kurtág György: Szálkák

Ének komplex tanári vizsga tételsor

1. Ádám Jenő: A dal mesterei 1-8. kötet
2. Kerényi Miklós György- Kerényiné Kéry Margit: Énekiskola 1-3. kötet
3. Kodály Zoltán: Magyar népzene I-X. kötet
4. Parisotti: Arie antiche I–IV. kötet

Fagott komplex tanári vizsga tételsor

1. Az alapfokú- és középfokú tanítási gyakorlata során felhasznált tananyag (skálák, hangképző gyakorlatok, etűdök, előadási darabok, stb.) bemutatása és elemzése metodikai, didaktikai és pedagógiai szempontból.

2. Mutassa azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat/gyűjteményeket, amelyek fagott hangszereken beépültek az alapfokú zeneiskolai gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. Ortwin Köster: Futter für den kleine Tiger
2. Herpay Ágnes: Szeretek fagottni
3. J. Weissenborn: Etűdök fagotra I. kötetet

3. Mutassa be azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat/gyűjteményeket, amelyek fagott hangszereken beépültek a középfokú gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. J. Weissenborn: Etűdök II. kötet
2. L. Milde: 25 Skála etűd

https://www.academia.edu/30243153/Milde_25_Studies_in_Scales_and_Chords_Opus_24_for_Bassoon

3. L. Milde: 50 Koncert etűd

[https://imslp.org/wiki/50_Concert_Studies%2C_Op.26_\(Milde%2C_Ludwig\)](https://imslp.org/wiki/50_Concert_Studies%2C_Op.26_(Milde%2C_Ludwig))

Fuvola komplex tanári vizsga tételsor

1. Az alapfokú- és középfokú tanítási gyakorlata során felhasznált tananyag (skálák, hangképző gyakorlatok, etűdök, előadási darabok, stb.) bemutatása és elemzése metodikai, didaktikai és pedagógiai szempontból.

2. Mutassa azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat/gyűjteményeket, amelyek fuvola hangszeren beépültek a zeneiskolai gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. Bántai-Sipos: Fuvola ABC
2. Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.-II. kötet
3. Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I.-II. kötet

3. Mutassa be azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat / gyűjteményeket, amelyek fuvola hangszeren beépültek a középfokú gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. Köhler: 25 Romantische Etüden, op. 66; Köhler: Etűdök fuvolára op. 33. No. I.-III. kötet
2. Joachim Andersen: 24 etűd fuvolára
3. Magyar „pedagógiai” művek: (Járdányi Pál: Szonatina fuvolára és zongorára; Szervánszky Endre: Szonatina; Hajdu Mihály: Magyar pásztordalok; Dávid Gyula: Szonáta; Mező Imre: Suite fuvolára és zongorára; Karai József: Groteszk tánc stb.)

Gitár komplex tanári vizsga tételsor

1. Alapfok: Kommunikáció, játékosság és pozitív visszajelzés

Középfok: Vázolja a hangszerjáték anatómiai hátterét.

2. Alapfok: Éneklés és hangszer. A szolfézs párhuzamosítása. Ritmikai mondókák.

Használjunk-e más műfajokat?

Középfok: Hogyan ülteti át az összhangzattan alapfogalmait a gitárra? Milyen lépésekben?

3. Alapfok: Hasonlítsa össze a Puskás és Nagy-Mosóczi iskolákat

Középfok: Aszimmetrikus ritmusok

Gordonka komplex tanári vizsga tételsor

Alapfok

1. Az alsó fokú tanításban használt legfontosabb etűd füzetek ismertetése (Lee, Kummer, Dotzauer stb.)
2. Az alapfokú oktatásban használt gordonkaversenyek szerepe a növendék fejlődésében
3. A preklasszikus szonáták szerepe az alapfokú oktatásban

Középfok

1. A középfokú oktatásban használt etűdfüzetek ismertetése (Duport, Franchomme, Popper stb.)
2. A középfokú oktatásban használt gordonkaversenyek szerepe a növendék fejlődésében
3. A kamarazene szerepe (alap- és) középfokon

Hárfa komplex tanári vizsga tételsor

1. **a)** Ismertesse az **alapfokú** hárfaoktatásban alkalmazott valamennyi hangszeriskolát, etűd-, és előadási darab gyűjteményt, példatárat. Különös tekintettel azokra a szerzőkre, akik jelentősen hozzájárultak a kampós/kelta hárfán is előadható repertoárhoz. Emeljen ki egyet a felsorolt gyűjtemények közül és mondja el, hogy milyen típusú műveket tartalmaz, valamint, hogy a játéktechnika milyen aspektusaira fókuszál. **b)** Foglalja össze, milyen szempontokat tart fontosnak egy **alapfokú** hárfaóra megtervezésében. Mondja el, hogyan építené fel az órát, mennyi időt szánna az egyes szakaszokra. Válaszát indokolja meg. Válaszadáskor a saját és a hospitálás során szerzett tapasztalatai mellett kifejthet új, önálló ötleteket is.

2. **a)** Ismertesse a **középfokú** hárfaoktatásban alkalmazott valamennyi hangszeriskolát, etűd- és előadási darab gyűjteményt, példatárat. Emeljen ki egyet és írja le, hogy milyen típusú műveket tartalmaz, valamint, hogy a játéktechnika milyen aspektusaira fókuszál. **b)** Foglalja össze, milyen szempontokat tart fontosnak egy **középfokú** hárfaóra megtervezésében. Mondja el, hogyan építené fel az órát, mennyi időt szánna az egyes szakaszokra. Válaszát indokolja meg. Válaszadáskor a saját és a hospitálás során szerzett tapasztalatai mellett kifejthet új, önálló ötleteket is.

3. Milyen munkamódszerekhez fordul a helyes gyakorlás megtanításához, a koncentráció fejlesztéséhez? Milyen eszközökkel tudja motiválni a növendéket a rendszeres otthoni munkára? Hogyan kapcsolódik a modern technológia a tanítási módszereihez? Tanítás során milyen IKT (információs és kommunikációs technológia) eszközöket és online felületeket használ? Milyen tapasztalatai vannak az online hangszeres oktatással kapcsolatban? Véleménye szerint, milyen előnyei és hátrányai vannak (például az alapfokú oktatásban)? Válaszadáskor a saját és a hospitálás során szerzett tapasztalatai mellett kifejthet új, önálló ötleteket is.

Harmonika komplex tanári vizsga tételsor

1. A harmonika történetének rövid áttekintése.
2. A harmonika zenei kifejezőképességének dinamikai korlátai.
3. A harmonika további fejlődésének lehetséges irányai.

Hegedű-brácsa komplex tanári vizsga tételsor

Alapfok:

1. Egy magyar hegedűiskola átfogó ismertetée (pl. Dénes-Réger-Németh: Hegedű ABC, Sándor-Járdányi-Szervánszky Hegedűiskola, Dénes-Lányi-Mező Hegedűiskola)
2. Az alapfokú repertoár a versenyművek ismeretében
3. Az előadási darabok szerepe alapfokon

Középfok:

4. A középfokú repertoár a bécsi klasszikusok ismeretében
5. Kamarazene középfokon
6. [Kreutzer etűdök](#) hegedűtechnikai vonatkozásai

Klarinét komplex tanári vizsga tételsor

1. Az alapfokú- és középfokú tanítási gyakorlata során felhasznált tananyag (skálák, hangképző gyakorlatok, etűdök, előadási darabok, stb.) bemutatása és elemzése metodikai, didaktikai és pedagógiai szempontból.

2. Mutassa azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat/gyűjteményeket, amelyek klarinét hangszereken beépültek a zeneiskolai gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. Kovács Béla: Klarinétozni tanulok I. (EMB Z 12282)
2. Balassa Sándor: Klarinétiskola I. (EMB Z 5503)
3. Perényi: Klarinét etűdök (EMB 14300)

3. Mutassa be azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat / gyűjteményeket, amelyek klarinét hangszereken beépültek a középfokú gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. Fritz Kroepsch: 416 progressive studies
[https://imslp.org/wiki/Studies_\(Kr%C3%B6psch%2C_Fritz\)](https://imslp.org/wiki/Studies_(Kr%C3%B6psch%2C_Fritz))
2. Jeanjean, Paul: Etudes Progressives et Mélodiques
[https://imslp.org/wiki/Etudes_Progressives_et_M%C3%A9lodiques_\(Jeanjean%2C_Paul\)](https://imslp.org/wiki/Etudes_Progressives_et_M%C3%A9lodiques_(Jeanjean%2C_Paul))
3. H. Klose: Karakterisztikus etűdök

Muzikológia komplex tanári vizsga tételsor

1. Az éneklés szerepe a zenetörténet-órákon
2. Tanulási technikák, tanulást segítő módszerek a zenetörténet tanításában
3. Zenetörténet-tanítás és -tanulás a digitális korban

Oboa komplex tanári vizsga tételsor

1. Az alapfokú- és középfokú tanítási gyakorlata során felhasznált tananyag (skálák, hangképző gyakorlatok, etűdök, előadási darabok, stb.) bemutatása és elemzése metodikai, didaktikai és pedagógiai szempontból.

2. Mutassa azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat/gyűjteményeket, amelyek oboa hangszeren beépültek a zeneiskolai gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. Munia Zoltán: Oboaiskola
2. Meszlényi – Szélpál: Oboa-ABC
3. Béres: Furulyaiskola I. vagy Czidra: Furulyamuzsika

3. Mutassa be azokat az alább felsorolt hangszeres iskolákat/gyűjteményeket, amelyek oboa hangszeren beépültek a középfokú gyakorlatba, mint tananyag. Összehasonlító szemlélettel fejtse ki ezek módszertani és pedagógiai jelentőségét, elemezze felépítésüket, tegye meg esetleges (akár kritikai) meglátásait, észrevételeit.

1. Meszlényi László: Skálagyakorlatok oboára
2. Giampieri: 24 etűd oboára
3. Ferling, Franz Wilhelm: 48 Studies for Oboe, Op. 31

Zeneszerzés komplex tanári vizsga tételsor

1. Négyszólamú korálfeldolgozás ([J. S. BACH: Négyszólamú korálfeldolgozások](#))
2. Palestrina motetta ([Opera omnia Joannis Petraloysii Praenestini](#))
3. Scarlatti szonáta (D. SCARLATTI: [200 Sonate per clavicembalo](#) (pianoforte) – Parte prima)

Zongora komplex tanári vizsga tételsor

Bach: Kétszólamú invenciók – minden felelő bemutat egy tételt. Húzandó tételek:

1. Haydn: Zongora szonáták, Hob. XVI/2, 4, 5, 6, 13
2. Mendelssohn: Lieder ohne Worte, op. 19. sorozat darabjaiból
3. Bartók: Mikrokozmosz I-II. kötet